

НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА ШУМІЛІНШЧЫНЫ

СЬВІТАНАК

Беларусь, твой народ дачакаецца Залацістага, яснага дня! М. Багдановіч.

№3 (239) ЛЮТЫ 2018 ГОД

МЯСЦОВАЯ КАМПАНІЯ

ЯКІЯ ДАХОДЫ Ў РАЁННЫХ ДЭПУТАТАЎ?

ТОП-10 даходаў кандыдатаў у дэпутаты Шумілінскага райсавета: усе маюць болей за 500 долараў у месяц

Найбольш актуальная інфармацыя, якую даведаюцца выбаршчыкі пры галасаванні падчас кампаніі ў мясцовыя Саветы, гэта інфармацыя аб даходах кандыдатаў за 2016 год.

«Герой працы» 23 студзеня надрукаваў інфармацыю аб кандыдатах, якіх зарэгістравала Шумілінская раённая камісія ў мясцовай кампаніі ў Шумілінскі райсавет. Па выніках рэгістрацыі на 31 выбарчую акругу зарэгістраваны 31 кандыдат. А гэта азначае, што ў кампаніі насамрэч адсутнічае альтэрнатыва і выбаршчыкам давядзецца вызначацца: ці «за», ці «супраць» усяго толькі аднаго кандыдата. У рэшце-рэшт гэта ёсць асноўны паказчык уплывовасці на наша рэальнае жыццё такіх Саветаў без выбару. Важкі ўплыў аказвае і пасада кандыдатаў — усе яны амаль пагалоўна начальнікі і кіраўнікі мясцовых прадпрыемстваў і арганізацый, апроч двух настаўнікаў ды аднаго ўрача.

Нашых выбаршчыкаў верагодна цікавяць даходы кандыдатаў, якія яны пазначылі за 2016 год. У гэтай сітуацыі варта дадаць, што кіраўнік краіны Аляксандр Лукашэнка ставіў задачу давесці да канца 2017 году сярэдні заробак да 500 даляраў, што ў нашым эквіваленце — 1000 рублёў. Выходзіць, што для шумілінскага начальства кіраўнік краіны сваё абяцанне стрымаў.

На першым месце па даходах стаіць Гутараў Віктар Сяргеевіч, старшыня Віцебскай абласной арганізацыі прафсаюза работнікаў аграпрамысловага комплекса, які балатуецца па Паўднёвай акрузе № 11 з агульным даходам за 2016 год 23 838 рублёў, што за месяц выходзіць — 1 986 рублёў (болей за 1000 долараў)

На другім месцы з вельмі блізкім даходам Аляксей Крыўко, дырэктар «Шумілінскага ПМК-70» па Будаўнічай акрузе № 5 з агульным даходам — 23 637 рублёў, (984 долары ў месяц)

На трэцім месцы Маскалькоў Юрый, начальнік Шумілінскага вузла электрасувязі «Белтелекам», па Сувораўскай акрузе № 9 і мае даход — 23 388 рублёў (947 долары штомесяц).

На чацвёртым месцы — Новікава Ірына, старшыня Шумілінскага райсавета, Мазурынская акруга № 23, якая атрымала даход у 19 668 рублёў (934 долары ў месяц) .

На пятым месцы — Воранаў Вячаслаў, начальнік аддзела правапарадку Шумілінскага РАУС, Дзяржынская акруга № 13, мае даход у 21 364 рублёў (890 долараў).

На шостым месцы Маскалькоў Іван, намеснік начальніка па аператыўнай рабоце Шумілінскага аддзела МНС, Дабейская акруга № 19 з агульным даходам — 19 440 рублёў (810 долараў).

На сёмым месцы Быкаў Алег, намеснік старшыні Шумілінскага райвыканкама, Віцебская акруга № 7 з даходам у 19380 рублёў (807 долараў).

На восьмым месцы Будневіч Мікалай, старшыня Обальскага сельсавета, Вышалесская акруга № 17 з даходам у 14 884 рубля (620 долараў).

На дзявятым месцы Святлана Лінкевіч, загадчыца тэрапеўтычнага аддзялення Шумілінскай райбальніцы па Валадарскай акрузе № 4 з даходам — 14 650 рублёў (610 долараў).

А замыкае ТОП-10 кандыдатаў Матвяйчук Руслан, дырэктар дзіцячай школы мастацтваў, Прамысловая акруга № 10 з даходам — 14 487 рублёў (603 долары).

З 31 аднаго кандыдата - самы найбольшы даход у Віктара Гутарава, кіраўніка абласнога прафсаюза работнікаў аграпрамысловага комплексу — болей за 1000 долараў. А самы найменшы даход у Далецкага Андрэя, загадчыка дзіцячага садка ў Башнях — усяго 233 долары.

Алесь Шумскі

ПАРТАЛ ТВАЙГО ГОРАДА: HTTP://SHUMILINA.BY

АПЫТАННЕ

НЕ ГАЛАСАВАЎ. МОЙ ГОЛАС НІЧОГА НЕ ВЫРАШАЕ

У нашых супольнасцях, у прыватнасці, у сетках Укантакце праводзілася апытанне: “18 февраля завершилась компании по выборам в местные Советы. Нам интересно узнать про ваше участие... Вы голосовали в этой кампании по выборам в местные Советы?”

У ананімным галасаванні прынялі ўдзел 60 асобаў, адметна тое, што 14 з іх выказалі сумнеў наконт таго, ці ёсць наогул у Беларусі выбары.

Увынікунаведвальнікіпрагаласавалі ў варыянтах з прапанаваных адказаў:

1. Да, голосовал (а) досрочно ибо “попросили” – 7 (11.7%)
2. Да, голосовал (а) досрочно потому что уезжал (а) 18 февраля за пределы района – 1 (1.7%)
3. Нет, потому что не считают голоса избирателей – 3 (5%)
4. Да, все время голосую досрочно – 6 (10%)
5. Да, голосовал (а) на участке 18 февраля – 11 (18.3%)
6. Нет, потому что мне всё равно и мой голос ничего не решает – 18 (30%)
7. Да, мне домой принесли бюлетени 18 февраля – 0
8. А разве у нас есть выборы? – 14 (23.3%)

Па стану на 25 лютага ў ананімным галасаванні прынялі ўдзел: 60 чалавек у группе Укантакце — https://vk.com/шумилино.

Такім чынам за тое, што не галасавалі на ўчастку “таму што мне ўсё роўна і мой голас нічога не вырашае”, выказалася 18 (30%) нашых чытачоў. Адпаведна гэта вынікі апытання толькі тых чытачоў, якія вырашылі прыняць удзел у апытанні і яго вынікі не могуць быць рэпрэзэнтатыўнымі для Шуміліна або Шумілінскага раёна. Аднак атрыманыя адказы па выніках нашага апытання значна розняцца ад той карціны, якую падае Цэнтрвыбаркам. Так, ягоная кіраўніца сцвярджае, што ў Віцебскай вобласці прагаласавала амаль 85% выбаршчыкаў. А па выніках апытання Укантакце - 23% апытаных наогул сумняваюцца, ці ёсць у нас выбары, а 30% на іх не хадзілі зусім.

У. Амбросаў

БАНКРУЦТВА

ШТО ЗАСТАЛОСЯ АД РАЙПО?

Дзе купіць «гасцінцы» ад Шумілінскага райпо? Меркаванні жыхароў аб банкруцтве райспажыўтаварыства. Якія аб’екты захавала Шумілінскага райпо за 2 месяцы пасля звароту ў суд і ці надоўга.

Нагадаем, што справа аб банкруцтве Шумілінскага райпо прыкладна 2 месяцы таму распачалі ў эканамічным судзе Віцебскай вобласці. На той момант крэдыторская запазычанасць таварыства складала 4,4 мільёна рублёў, доўг па аплаце працы работнікаў і асоб па грамадзянска-прававых дагаворах – 36 тысяч рублёў. У адносінах да даўжніка ахоўны перыяд быў устаноўлены да 22 студзеня.

На календары ўжо 21 лютага і мы вырашылі даведацца, чым цяпер жыве ды наогул, ці яшчэ дыхае райпо, або яно – банкрут.

Алена, былы дырэктар прыватнага унітарнага прадпрыемства, якое каля 10 гадоў таму ўваходзіла ў склад Шумілінскага райпо, ужо даўно да дадзенага таварыства не мае ніякага дачынення. Аднак яго банкруцтва не дае жанчыне спакою.

“Гэта дзікі жах. У раёне каля 18 тысяч жыхароў, а ўсё прыходзіць у такі заняпад, што нават жыць становіцца сумна. Страшна глядзець на універсам ў цэнтры Шуміліна, які мы адкрывалі усімі сіламі. Нават аблспажыўсаюз Віцебска дапамагаў парадамі і матэрыяльна. Было закуплена новае абсталяванне, укладзеныя грошы ў рэкламу, пакупнікам быў прадстаўлены велізарный асартымент тавараў. Да таго ж у той час краму ў 400 квадратных метраў вельмі хутка акупіўся. А цяпер, выходзячы ў цэнтр у Шуміліна, ад людзей можна пачуць: «А дзе ў вас купіць батарэйкі?”

Алеся прапрацавала ў райпо 20 гадоў, гэта было яе першым працоўным месцам. Ёй вельмі крыўдна, што такое таварыства распалася.

“Калі я адчула, што райпо сябе зжыло, вырашыла сысці. Я з жалем прыняла той факт, што раённае спажывецкае грамадства не змагло канкураваць з прыватнымі прадпрымальнікамі. Зараз вельмі страшна глядзець на сітуацыю, якая склалася. Столькі сіл было ўкладзена, а ўсё дарма. Дрэнна, што апошнія кіраўнікі не змагаліся за райпо, а пусцілі ўсё на самацёк.”

А вось Ірына, былы прадавец крамы «Алімп» Шумілінскага райпо, якая цяпер знаходзіцца ў дэкрэтным адпачынку па доглядзе за дзіцём. Яна звольнілася яшчэ ў 2015 годзе і, назіраючы за ўсім, што адбываецца цяпер, не пашкадавала. Цяпер, знаходзячыся ў статусе простага пакупніка, Ірына перастала звяртаць увагу на райпоўскія крамы, а ўсё неабходнае купляе ў прыватнікаў. Адзіным вялікім мінусам у банкруцтве райпо яна лічыць тое, што зараз людзям няма дзе працаваць.

Настаўніца Алена даўно не заходзіла ў крамы раённага спажывецкага таварыства. Нават да таго як райпо абанкруцілася, жанчына была пастаянным пакупніком ў прыватнікаў. Па словах Алены, у іх асартымент шырэй і прадукты заўсёды свежыя.

Адзінае, чаго шкада, так гэтага таго, што цяпер у Шуміліна пустуюць вялікія памяшканні былых крамаў, асабліва ў цэнтры. Вельмі хочацца, каб знайшліся індывідуальныя прадпрымальнікі, якія возьмуць іх у арэнду.

На дадзены момант ад Шумілінскага райпо ў раённым цэнтры ўсё яшчэ функцыянуюць адзін крама «Гасцінец» і сталовая «Дабееўскі мох». На нашых звестках, ужо зусім хутка прыватнік з Шуміліна плануе ўзяць сталовую ў арэнду.

Мы хацелі зазірнуць у апошні магазін спажывецкага таварыства. Але не атрымалася. У 16:55 дзверы павільёна былі ўжо зачынены. «Гасцінцы» ад Шумілінскага райпо паспытаць не атрымаецца.

vkurier.by

Пераклад з расейскай рэдактара

КУЛЬТУРА

ЯК МАСЛЕНІЦУ АДСВЯТКАВАЛІ

У суботу, 17 лютага, шумілінцы сабраліся на традыцыйнае беларускае свята, якое прайшло ў гарадскім парку з песнямі, тэатральнымі пастаноўкамі, конкурсамі, спаборніцтвамі, і, вядома ж, з гарачымі блінцамі і духмяным чаем.

Праграма, якую падрыхтавалі самадзейныя артысты раёна, стварала святочны настрой.

Амаль на працягу ўсёй імправізаванай дзеі са сцэны не сыходзіў фальклорны калектыў шумілінскага Дома культуры, артысты весялілі гледачоў' абрадавымі песнямі і танцамі.

Як вядома, галоўная ежа на Масленіцу — масла, сыр, і канешне, бліны: жытнія, пшанічныя, грэчневыя, з маслам, з смятанай, з мёдам. Многія даследчыкі традыцыйнай культуры галосна гаворαць, што бліны — гэта сімвал сонца. І што ужыванне такой сімвалічнай стравы паспрыяе набліжэнню вясны. Цяжка з гэтым не згадзіцца. Пачыналі рыхтавацца да Вялікага паста — на Масленічным тыдні неабходна ўжо ўжываць стравы без мяса.

Бадай што, на сёлетняй Масленіцы ўпершыню праводзіўся конкурс бліноў «Ах, бліны — прадвеснікі вясны!» Угандлёвых палатках, дзе можна было пакаштаваць гарачых блінцоў, духмяных абаранкаў, выпечкі і іншых розных прасмакаў, прадстаўленымі народным клубам «Ветэран», «Домам рамёстваў, клубам «Ветэран» Лаўжанскага СЦК, школамі і садкамі раёна.

Гандлёвыя арганізацыі райцэнтра таксама прапанавалі ўдзельнікам свята сваю прадукцыю, тут можна было сагрэцца духмянай поліўкай — жадаючых паласавацца хапала.

Дарэчы, на гулянні бліны пяклі на адмысловых паленах, усе, хто хацеў гарачых бліной прама з патэльні — наеліся ўволю.

Дарэчы, сёлета ўпершыню на Масленіцы быў праведзены конкурс бліноў «Ах, бліны — прадвеснікі вясны!». Пераможцам конкурсу стаў клуб «Ветэран» Лаўжанскага СЦК.

Звычайна катанне з гор на Масленіцу лічылася абавязковым. Канешне, высокіх крутых ледзяных гор у Шуміліне няма, але затое для малых дзетак наладзілі імправізаваную горку, дзе яны весела коўзаліся. Малыя з задавальненем каталіся на вазку з упрыгожаным коніку.

І хаця сёння масленічныя традыцыі не такія моцныя, тым болей, што ў гэты дзень адначасова побач на стадыёне праводзіліся лыжныя гонкі,аднак ўсё ж гэта свята па-ранейшаму яркае, шумнае і весёлае.

Святкаванне Масленіцы заклікае прачнуцца пасля зімовай спячкі і прыгатавацца да новай вясны, а значыць і новага жыцця.

А пудзіла Масленіцы, якое узвышалася над паркам, цярпліва чакала, пакуль яго спаляць.

Алесь Шумскі

РЫНАК ПРАЦЫ

ДЗЕ ПРАЦУЮЦЬ ШУМІЛІНЦЫ

Як і дзе знаходзяць працу шумілінцы і на якія ахвяры пры гэтым яны ідуць? Па ўсяму відаць, што самае галоўнае тут – заробкі.

Раніцай у цэнтры Шуміліна асабліва шматлюдна. Прычым «дзвіжуха» пачынаецца з 6 гадзін. Людзі бягуць на першы дызель «Полацк-Віцебск», які ў Шуміліна ў 06:22. Яшчэ большая навала людзей у раёне чыгуначнага вакзала пасля 8 гадзін. У гэты час жыхары Шуміліна чакаюць дызель, які ідзе на Полацк у 08:11 і на Віцебск – 08:40.

Куды ўсё едуць у такую рань? На гэтае пытанне ёсць шмат адказаў: ад «на вучобу» да «надакучыла Шуміліна, едзем пагуляць па Віцебску», але самы распаўсюджаны адказ – «на працу».

Ужо каля 10 гадоў жыхары Бешанковічаў ездзяць на працу ў Шуміліна. Па іх словах, такая сітуацыя склалася з-за таго, што ў родных Бешанковічах няма працы. Кожны дзень а 9 гадзіне спецыяльны бясплатны мікрааўтобус ад прадпрыемства прывозіць работнікаў. Таму ў Бешанковічы мікрааўтобус вяртаецца заўсёды паразнаму. Увогуле працоўны дзень доўжыцца прыкладна да 20:00, але часам работнікам даводзіцца затрымацца да 23:00 і нават 00:00 гадзін.

А жыхарам аграгарадкоў і вёсак Шумілінскага раёна прыходзіцца ездзіць у райцэнтр, каб зарабіць на жыццё. Да 07:00 на прадпрыемства «Віконпрадукт» людзі прыязджаюць з Обаль, Мікіціхі, Добрына, Язвіна.

Акрамя фермы падацца няма куды, а прадаўцы нікому ў вёсцы не патрэбныя, так як саміх крамаў ужо хутка не будзе, таму даводзіцца ездзіць у Шуміліна. А самае галоўнае тут – зарплата. Не затрымоўваюць і слава богу.

У Полацкім напрамку ў аграгарадку Мікіціха нядаўна адкрылася новая АЗС прадпрыемства «Беларусьнафта». Усе работнікі аўтазапраўкі з Шуміліна, але працу па душы, а яшчэ і з годнай зарплатай на месцы знайсці не змаглі. Нягледзячы на складанасці з раскладам транспарту, людзі рады таму, што наогул змаглі працаўладкавацца.

"На дызелі на працу не ездзім, таму што расклад цягнікоў змяніўся, а графік працы застаўся ранейшым. Цяпер нам зусім нязручна дабірацца. Стараемся дамаўляцца з калегамі, якія ездзяць на машыне. А наогул, калі як прыйдзецца."

А вось наша гераіня Валянціна амаль год ездзіла на працу з Шуміліна ў Полацк.

"Па адукацыі я эканаміст. На той час у родным мястэчку адкрытай вакансіі па маёй спецыяльнасці не было. Сядзець дома і падбіраць нешта адпаведнае доўга не змагла, бо трэба было платна вучыць дачку.

Валянціна працаўладкавалася мерчандайзерам адкрытага акцыянернага таварыства «Малако» Віцебска. Але свае службовыя абавязкі жанчына выконвала на участках Шуміліна, Полацк і Наваполацк.

"За дзень я павінна была праверыць мінімум 15 крамаў на наяўнасць разнастайнага асартыменту малочнай прадукцыі, сабраць заяўкі, потым іх скарэктаваць: паменшыць або павялічыць колькасць. Таму што я несла адказнасць за пратэрмінаваную прадукцыю ў гандлёвым аб'екце па замацаванай за мной зоне, прыходзілася займацца і выкладкай тавару."

З дому Валянціна кожны дзень сыходзіла рана раніцай і вярталася вечарам, так як заўсёды даводзілася падладжвацца пад расклад транспарту. Часцей за ўсё яна ездзіла на дызелі-цягніку з адпраўленнем а 6-й раніцы, дамаўлялася з кіроўцам машыны, які ў 5 гадзін раніцы развозіў прадукцыю па маршруце і зоне, замацаванай за мерчандайзерам з Шуміліна.

Праблема з працаўладкаваннем у наш час актуальная як ніколі. Але, як кажуць людзі, галоўнае, "каб добра плацілі» – асноўны крытэрый у тых, хто шукае работу. Тады і жаданне працаваць рэзка з'яўляецца.

Дарэчы, дэпутат раённага Савета дэпутатаў Віктар Гутараў працуе старшынёй Віцебскай абласной арганізацыі Беларускага прафесійнага саюза работнікаў аграпрамысловага комплексу, а жыве ў Шуміліне.

ЗДАРЭННІ, КРЫМІНАЛ

НЕЛЕГАЛЬНАЯ ГАРЭЛКА

У Шумілінскім раёне міліцыя затрымала аўтамабіль, у якім нелегальна перавозілася больш за 300 бутэлек гарэлкі.

Нелегальны груз быў знойдзены ў аўтамабілі, які супрацоўнікі ДАІ Шумілінскага раёна спынілі мінулай ноччу паблізу вёскі Сіроціна.

У транспартным сродку ехалі двое жыхароў Расіі. Як высветлілася, 32-х і 33-х гадовыя мужчыны нідзе не працуюць. У аўтамабілі знаходзілася больш за 300 бутэлек гарэлкі, маркіраваных акцызамі Расійскай Федэрацыі. Ніякіх суправаджальных дакументаў груз не меў.

Па факце праводзіцца праверка. На перавозчыкаў складзены адміністрацыйныя матэрыял па ч.1 п.2 дэкрэта "Аб перамяшчэнні, захоўванні і продажы фізічнымі асобамі алкагольных напояў».

vitvesti.by

АБАКРАЛІ ПРЫХОД

У Шуміліне маладыя людзі неаднаразова абакралі будынак «Прыходу Маці Божай Фацімскай»

21-гадовы і 22-гадовыя мужчыны, абодва непрацуючыя, праз падвальнае памяшканне пранікілі ў будынак «Прыхода Маці Божай Фацімскай» і скралі з сейфа грошы, якія належалі абшчыне.

Акрамя таго, яны выкралі асабістыя зберажэнні старшыні парафіяльнага савета.

Усяго здабычай злодзеяў стала сума, эквівалентная больш за 8000 беларускіх рублёў. Выявіць зламыснікаў дапамаглі камеры відэаназірання, устаноўленыя незадоўга да гэтага здарэння на тэрыторыі абшчыны з-за шэрагу дробных крадзяжоў, якія здарыліся раней.

Супрацоўнікі міліцыі ўстанавілі, што папярэднія злачынствы — гэта таксама справа рук маладых людзей. У дачыненні да іх узбуджаная крымінальная справа па частцы 2 артыкула 205 Крымінальнага Кодэкса Рэспублікі Беларусь.

Сяржук Крупскі па матэрыялах uvd.vitebsk.gov

САНАЦЫЯ

ЦІ ЎРАТУЮЦЬ “РАЙАГРАСЕРВІС”?

Райаграсэрвіс-банкрут у Шуміліна будуць спрабаваць выратаваць да канца 2020 года.

Эканамічны суд вобласці прызнаў прадпрыемства «Шумілінскі райаграсэрвіс» эканамічна неплацежаздольным і адкрыў у адносінах да даўжніка працэдуру санацыі (аздараўлення) тэрмінам на 35 месяцаў – да снежня 2020 года.

Антыкрызісны кіраўнік павінен задаволіць патрабаванні крэдытораў, захаваць прадпрыемства (яно мае каля 15% сельскагаспадарчых зямель у Шумілінскім раёне), а таксама працоўныя месцы (тут працуюць каля 3% занятых у эканоміцы рэгіёна).

Падчас санацыі плануюць павялічыць вытворчасць малака і мяса, скарціць расход паліва, падзяліць прадпрыемства на тры комплексы (з магчымай здачай іх у арэнду). Гэта дазволіць гаспадарцы пагасіць патрабаванні крэдытораў другой чаргі, у тым ліку – разлічыцца з абавязкамі па зарплаце. Аднавіць плацежаздольнасць райаграсэрвіса мяркуюць да 4 квартала 2020 года.

Вытворчасць па справе аб банкруцтве Шумі-лінскага райаграсэрвісу распачалі ў сакавіку 2017 года па ініцыятыве даўжніка. Райвыканкам прызнаў немэтазгодным дасудовае аздараўленне прадпрыемства. Па дадзеных на лістапад 2017-га, яно мае запазычанасць звыш 9 млн рублёў. Асноўныя крэдыторы: аблаграсервіс, віцебскае ААТ «Малако», «Віцебскэнерга». Кошт актываў райаграсэрвіса – каля 15 млн рублёў, у тым ліку дэбіторская запазычанасць на суму амаль 1,5 млн рублёў.

Шумілінскі райаграсэрвіс спецыялізуецца на вырошчванні збожжавых культур і жывёлагадоўлі мясамалочнага напрамку.

belta.by/regions

АБ’ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Світанак» паведаміце рэдакцыі аб гэтым–зрабіце бесплатную падпіску. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі “Світанак”, то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/svitanak.html для далейшага выкарыстання яшчэ да з’яўлення газеты на паперы.

МЯСЦОВАЯ КАМПАНІЯ

«СЧИТАЙТЕ, КАК ХОТИТЕ»

Что вытворяют на нынешних выборах избиркомы. Театр абсурда во всех уголках нашей страны. "Салідарнасць"собрала информацию об удивительных событиях, происходящих на местных выборах.

Наблюдатели фиксируют «карусели»

С наблюдателями кампании «Правозащитники за свободные выборы» граждане делятся особенностями организации так называемых «каруселей».

— Работаю в одной из столичных школ и столкнулся вот с чем. Администрация школы поставила карандашом какую-то пометку в паспорте и попросила явиться на четыре избирательных участка в округе и проголосовать за желательного кандидата вместо незнакомых мне людей, — сообщил человек, из определенных соображений не назвавший себя. — Дело организовано так: я приходил на избирательный участок, подавал комиссии свой паспорт. Штампа прописки, который относил бы меня к этому участку, разумеется, нет.

Комиссия замечала метку и давала мне расписаться в списке о получении бюллетеня напротив имени избирателя, которое, разумеется, не совпадало с моим и было мне незнакомо. Я ставил дату и подпись — везде свои, — получал бюллетень, голосовал и опускал его в урну. И так на четырех участках. Вместе со мной участки обходили и другие сотрудники школы.

Так молодой человек проголосовал на избирательных участках, расположенных в Минске в средних школах № 185 и № 201, а также в гимназиях № 4 и № 39…

ЦИК объявляет данные по голосованию по всей стране — но не везде такой учет ведут

По крайней мере, в этом уверяет Барановичская городская избирательная комиссия.

По данным Центризбиркома в Беларуси за три дня досрочно проголосовало более 18% избирателей. Логично, что ЦИК судит об этом по поступающей с мест информации. Но в Барановичской городской избирательной комиссии заявили intex-press.by, что данных по досрочному голосованию... у них нет!

— Не собираем мы такие сведения, никому мы не звоним, — заявили там.

Председателя горизбиркома Татьяну Латышеву журналисты в комиссии вообще ни разу не застали. После их вопроса по телефону та сказала, что занята и бросила трубку.

Студенты не знают, что делать с бюллетенями

Во время голосования в общежитии № 1 Белорусского государственного лингвистического университета большинство студентов не знало, что делать с бюллетенями. Кто-то выходил из кабинки и нес заполненный бюллетень члену комиссии, кто-то вообще сразу бросал незаполненный бюллетень в урну, сообщают «Правозащитники за свободные выборы». Уровень современной политической культуры белорусов воистину впечатляет…

Тысячи призраков участвуют в голосовании

Такой вывод можно сделать из информации наблюдателей.

Наибольшее расхождение в явке избирателей наблюдатели зафиксировали в Минске на участке № 27 Карбышевского избирательного округа № 50. Там, по сведениям наблюдателей, проголосовало всего 9 человек, однако по протоколу комиссии — 123, сообщает компания «Право выбора».

Подобные расхождения фиксируются на многих участках, где есть независимые наблюдатели.

Чтобы исключить факт подлога, что является уголовным преступлением, председатель движения «За свободу» Юрий Губаревич попросил избирком участка № 12 Академического округа № 48 пролистать журнал с подписями избирателей.

— Списки мы вам не покажем! Считайте это как хотите. Ничего мы не будем перед вами листать. Кому надо — тому будет открыто, отреагировала председатель участковой комиссии Светлана Кисляк, пишет «Белорусский партизан».

Напомним, в Конституции записано, что выборы должны проводиться открыто и гласно.

Пётр Гайдук

100 ГОД БНР

«КАЛІ Б НЕ БНР, КОЛА БЕЛАРУСКАЙ ГІСТОРЫІ МАГЛО СПЫНІЦЦА НА АЎТАНОМІІ Ў СКЛАДЗЕ РАСІІ»

25 сакавіка беларускае грамадства збіраецца адзначыць 100-я ўгодкі з дня абвяшчэння незалежнасці Беларускай Народнай Рэспублікі. Гэтая гістарычная падзея абмяркоўваецца ў СМІ (у тым ліку ў дзяржаўных), у навуковых асяродках. Якая роля БНР у станаўленні беларускай дзяржаўнасці? Чыёй рукой напісаны Акт аб Незалежнасці? Як склаліся лёсы бацькоў БНР? Пра гэта — дыялог з гісторыкам Анатолем Сідарэвічам.

«Урэшце да нашых вярхоў дайшло, што трэба будаваць сваю дзяржаву»

— Спадар Анатоль, апошнім часам чыноўнікі высокіх рангаў сталі прыхільна выказвацца пра Беларускую Народную Рэспубліку, пра неабходнасць супольнага адзначэння яе 100-х угодкаў… Што змянілася, чаму вецер зноў падзьмуў у ветразі БНР?

— Гісторыкі, якія працуюць у дзяржаўных ці калядзяржаўных структурах, вымушаныя улічваць павевы. І недзе на мяжы стагоддзяў у Беларусі было дасягнута пагадненне — пытанне аб БНР не з'яўляецца канчаткова вырашаным, яно дыскусійнае. Яшчэ адзін момант: пакольні мы жывем у незалежнай дзяржаве, то нягожа казаць кепска пра тых, хто выступаў за незалежнасць Беларусі. Што ж датычыць апошніх заяваў на самым высокім узроўні, думаю, што галоўным штуршком тут былі ўкраінскія падзеі. Урэшце да нашых вярхоў дайшло, што трэба будаваць сваю дзяржаву са сваёй гісторыяй. Не бывае бязродных людзей, у кожнага ёсць дзед, прадзед і г.д. Значыць, трэба шукаць свае карані. І вось адзін з удзельнікаў згаданай вамі «звяздоўскай» дыскусіі, дырэктар Інстытута гісторыі Вячаслаў Даніловіч, гаворыць, што гістарычны ланцужок БНР — ССРБ — БССР — Рэспубліка Беларусь выглядае ў яго вачах абсалютна лагічным.

— За савецкім часам галоўным козырам у руках непрыяцеляў БНР было тое, што яна быццам бы абвяшчалася пад нямецкай акупацыяй і са згоды немцаў. Узнік нямецкі чыннік і на старонках «Звязды». Дык ці не пара ў гэтым далікатным пытанні паставіць кропку?

— Агучаная за тым «круглым сталом» тэза, што БНР створана пад нямецкай акупацыяй і з ласкі немцаў, там жа была і абвергнута Сяргеем Траццяком, які сказаў: «БНР нельга абвяшчаць чужой інтрыгай. Гэта была з'ява гістарычнага развіцця Беларусі». Для каго мы толькі не былі інтрыгай! У часы БНР Беларусь для палякаў была нямецкай інтрыгай. А да Першай сусветнай вайны тыя ж палякі называлі Беларусь расійскай інтрыгай. А расійскія шавіністы абвяшчалі Беларусь польскай інтрыгай. Згаданы вамі Сташкевіч, помніца, аб'явіў БНР нямецкай марыянеткай. Але краіна-марыянетка, як правіла, прызнаецца (хоць бы фармальна) і субсідзіруецца тымі, хто яе ствараe. Немцы незалежнасць БНР не прызналі і грошай не давалі. Наадварот, прыйшоўшы ў Мінск, яны выгналі Народны Сакратарыят Беларусі з Губернатарскага дома, захапілі яго касу і скінулі бел-чырвона-белы сцяг. Немцы глядзелі на БНР не варожа, але і не спрыяльна. На культурна-асветніцкай і гаспадарчай дзялянцы яны не перашкаджалі беларусам, але катэгарычна не дазвалялі ствараць беларускія вайсковыя часці. Дарэчы, падчас «звяздоўскай» дыскусіі Ігар Марзалюк памылкова даводзіў, што пры немцах у зоне Обер-Ост (землі, захопленыя ў 1915-м) было адчынена 89 беларускіх школ. Школ насамрэч было 153. І ў самым канцы нямецкай акупацыі была падрыхтавана база для адкрыцця гімназіі ў Вільні, а ў Мінску пачаў працаваць Мінскі беларускі педагагічны інстытут…

«Калі б не БНР, мы маглі апынуцца ў статусе Татарстана ці Чувашыі»

— Калі вярнуцца да таго агучанага дырэктарам Інстытута гісторыі лагічнага ланцужка БНР — ССРБ — БССР — Рэспубліка Беларусь, то відавочна: без БНР не было б незалежнай Беларусі. Гісторыя не прызнае ўмоўнага ладу, і ўсё ж уявім, што 25 сакавіка 1918 года нічога не адбылося. У які бок магло б закруціцца кола беларускай гісторыі?

— Кола беларускай гісторыі магло спыніцца на аўтаноміі ў складзе Расіі. А абвяшчэннем незалежнасці БНР была пастаўленая тая вешка, за якую назад не адступіш. І беларускія камуністы з поўным правам ставілі пытанне пра самастойную (няхай сабе савецкую, падбальшавіцкую) Беларускую Рэспубліку. І яна была створана. Разумееце, ад 25 сакавіка 1918 года Беларусь ужо не з'яўлялася часткай Расіі. Бальшавікі змушаны былі фармальна прызнаць права Беларусі на самастойнасць. Сталін у 1922 годзе спрабаваў зрабіць савецкія рэспублікі аўтаноміямі, але на абарону іх нявных квазінезалежнасці выступіў Ленін. І фармальна яны засталіся самастойнымі, і з іх быў створаны СССР. Калі б не БНР і не ССРБ, мы маглі апынуцца ў 1991 годзе ў статусе Башкартастана, Татарстана ці Чувашыі. Такая логіка гісторыі. 22 студзеня 1919 года на пасяджэнні Цэнтральнага бюро Кампартыі бальшавікоў Беларусі Ісак Рэйнгальд, першы савецкі камісар фінансаў Беларусі гаварыў: «Существование Белорусской Рады заставило [большевиков] выдвинуть Белорусскую [Советскую] Республику». Думаю, гэта красамоўнае сведчанне…

— І апошняе пытанне. Як айцы БНР маглі б ацаніць палітычны лад і тую нацыянальную палітыку, якая праводзіцца ў Рэспубліцы Беларусь?

— Думаю, няўхвальна. Нагадаю, Актам 25 Сакавіка былі заяўлены тры пастулаты. Першы: Беларусь не ўваходзіць у склад Расіі. Другі: Беларусь незалежная. І трэці: Беларусь дэмакратычная. Я маю сумненні наконт незалежнасці Беларусі. Гэта ж факт, што кіраўнік Рэспублікі Беларусь не можа без згоды маскоўскага патрыярха запрасіць у сваю краіну кіраўніка дзяржавы Ватыкан. І бясспрэчна тое, што Беларусь не стала дэмакратычнаю. Ідэал бацькоў БНР не дасягнуты. У Беларусі, як ні ў адной еўрапейскай краіне, створаны ідэальныя ўмовы для эксплуатацыі працоўных — кантрактная сістэма і падаўленне вольных прафсаюзаў. Як паглядзелі б на гэта сацыял-дэмакраты Прушынскі, Луцкевіч, Лёсік, Тарашкевіч? Я ўжо маўчу аб правах чалавека, якія былі абвешчаны ў 2-й Устаўнай грамаце. Сённяшняя недэмакратычная Беларусь, дзе занядбанае беларускае школьніцтва, дзе ў заняпадзе беларускамоўнае дзяржаўнае кнігавыданне, дзе электронныя СМІ вяшчаюць пераважна на мове ўсходняга суседа, — гэта не той ідэал, які быў у айцоў БНР. Мяркую, непрымальна для іх было б і тое, што ўлада мае намер адзначаць 25 Сакавіка не пад бел-чырвона-белым сцягам і не пад гербам «Пагоня», а пад нейкімі незразумелымі для іх сімваламі.

Інтэрвью Міхася Скоблы з даследчыкам гісторыі БНР Анатолем Сідарэвічам

(скарочана)

«Народная Воля» 2018, 6 лютага. № 11

УЛАДА І МЫ

КАЛИНКИНА: «… ДАЖЕ ЕСЛИ ПОДЫХАЕТЕ – ПОДЫХАЙТЕ МОЛЧА!»

В воскресенье, во время подсчета голосов на участке 27 Старовиленского округа Минска, случилось ЧП. Итогом стало то, что окровавленного наблюдателя доставили в Центральный РУВД, а потом — и в печально известный изолятор на переулке Окрестина. «Моей головой открыли дверь избирательного участка», — успел сообщить он, прежде чем в РУВД отобрали все средства связи.

Это был Андрей Козел, оператор телеканала Белсат. На участке он находился как доверенное лицо кандидата в депутаты Мингорсовета от Объединенной гражданской партии Николая Козлова, снимал подсчет голосов и транслировал происходящее в интернет. В чем крамола? А в том – что снимал.

Когда супруга Андрея – Ольга Чайчиц, получив тревожное сообщение от мужа, приехала к РУВД, ей долгое время просто отказывались сообщать что-либо о его судьбе. Зато из здания вышел некто Дмитрий Кротов – милицейский оператор, который давно снимает саму Ольгу. Потому что она тоже сотрудничает с телеканалом Белсат в качестве журналиста. Задача Кротова – фиксировать все действия журналистки на свою камеру, а потом свидетельствовать в судах о «противоправной деятельности гражданки Чайчиц».

В чем провинилась? А в том, что всегда в гуще событий и рассказывает о происходящем.

И этому беспределу не видно конца.

В понедельник за неподчинение сотруднику милиции судили не только «правонарушителя Козела» в Минске, но и журналистов Виталия Скрыля и Владимира Лунева в Витебске. В начале февраля судили журналистов Алеся Силича и Анастасию Попко. В январе этого года огромные штрафы получили журналисты-фрилансеры Констинтин Жуковский, Андрей Толчин, Любовь Лунёва, Дмитрий Лупач, все та же Ольга Чайчиц. Кому-то присудили штрафы, у кого-то конфисковали технику, кому-то суд назначил и то, и другое. Но в конечно итоге все наказаны за журналистскую работу, за правду.

Всего за 2017 год журналистам, сотрудничающим с Белсатом, было присуждено 25 тысяч долларов штрафов, были месяцы, когда суды проходили каждый день, да не по одному. Пытаясь отстоять свои права и остановить этот беспредел, некоторые коллеги уже дошли до суда ООН по правам человека, некоторые – прекратили сотрудничество с Белсатом, так как у них как у «злостных правонарушителей» пригрозили отобрать несовершеннолетних детей. Но наглая, беспардонная, откровенная травля людей, которые честно делают свою работу – рассказывают белорусам о том, что происходит в стране – не прекращается.

Причем показательно то, что журналистов судят и наказывают штрафами по статье Кодекса об административных правонарушениях – «Незаконное изготовление продукции СМИ», хотя наказание по этой статье предусмотрено только для юридических лиц – для фирм, компаний, редакций, но не для людей. Однако прокуратура молчит, нарушений не видит. «Белорусская ассоциация журналистов» и «Белорусский Хельсинкский комитет», пытаясь остановить творимый под прикрытием закона беспредел, направили обращение в Конституционный суд. Но молчит и суд.

Как такое может быть в стране, объявившей об амбициях стать лидером региона по информационным технологиям и ИТ-технологиям?

Как такое может быть в стране, Конституция которой гарантирует свободу мнений, сбора и распространения информации и называет себя демократичной?

Как такое может быть в правовом государстве? Как такое может быть в европейской государстве в XXI веке?..

Но это есть, это происходит. И тут не в Белсате дело, не в выборах, и даже не в конкретных людях. Дело в том, что правда для властей этой страны – больших и маленьких – страшнее всего.

Активистка из Витебска, руководитель компании «Наш дом» Ольга Карач недавно рассказала показательную историю о том, как власти реагируют на правду. Активисты компании «Наш дом» обнаружили семью, которой просто нечего было есть. Мамаша-детдомовка образования не получила, толковой работы не нашла, но детей рожала исправно. Однако не пила, не воровала, никуда за помощью не обращалась, потому проходила по всем статистикам как вполне благополучная. А то, что дети от голода шатаются, не видел никто. Однако как только информация о бедственном положении семьи появилась в интернете, детей у женщины тут же отобрали и поместили в интернат. «Власти заняли позицию – подыхай, но молчи, никому не рассказывай», – делает вывод Ольга Карач.

А по моему мнению, этот вывод касается не только одной конкретной ситуации и одной конкретной семьи. Этот вывод касается всей страны. Позиция власти проста: даже если подыхаете – подыхайте молча! Белсат, независимые СМИ, независимые сайты, блогеры портят белорусской власти всю картину. Именно поэтому в стремлении заткнуть всем рты она вот уже более 20 лет никак не может остановиться.

Светлана Калинкина
Народная воля

ГРАМАДСТВА

КОГДА В БЕЛАРУСИ ПОХОРОНЯТ СТАЛИНА?

О переосмыслении истории можно будет говорить, когда самое высокое белорусское начальство возложит венок в Куропатах...

Российский посол Александр Суриков признался журналистам 7 февраля, что сходит в Минске на «Смерть Сталина». В России пускать в прокат этот британо-французский сатирический фильм запретили (мол, оскорбление великого прошлого и все такое), а вот в Беларуси после некоторой паузы — разрешили.

В социальных сетях шутят, что для россиян, у которых на родине крепчает мракобесие, Минск вообще становится либеральной Меккой. Тут теперь дозволено многое — от криптовалют до кинокартины, которая вызвала такой батхерт у российских охранителей. На самом деле говорить, что белорусские власти меняют идеологический дискурс, касающийся эпохи Сталина, капитально переосмысливают трагические страницы истории, пока рано.

Лукашенко как адвокат большевистских вождей

«Нам навязывают, чтобы мы забыли все великое, то, что сделали эти люди, а ведь это — символы нашего народа», — так в 2006 году Александр Лукашенко высказался о Ленине и Сталине.

По поводу этих же двух исторических персонажей белорусский президент в 2012-м заявил российским журналистам: «Мне до них еще топать и топать. <...> Не надо демонизировать образы советских вождей, Ленин создал государство, а Сталин его укрепил».

Послушная белорусская вертикаль выполняет эти установки. Памятник Ленину непоколебимо стоит перед Домом правительства, официально отмечается День Октябрьской революции (который убрала из праздничного календаря даже Россия), детишек возят на «Линию Сталина», в учебниках о сталинских репрессиях говорится вскользь и невнятно, эта тема припудрена и приглажена.

Между тем на предложение оппозиции вместе отметить грядущее в марте столетие Белорусской Народной Республики власти смотрят косо (эта БНР ведь, кажется, в пику большевикам была).

И уж тем более проигнорировали они скорбную дату 29 октября прошлого года — 80-летие массового расстрела национальной элиты в подвалах минской внутренней тюрьмы НКВД. Расстрельный список утвердил лично Сталин, а местные работники органов аккуратно исполнили приказ…

Генералиссимус проиграл Гавелу и Витовту

Интересно, что Владимир Путин, сам выходец из спецслужб, не раз — например когда посещал Бутовский полигон под Москвой (бывшее место массовых расстрелов), Катынь (где были казнены в 1940 году польские офицеры) — высказывался о репрессиях сталинских времен с осуждением.

Другое дело, что в самом российском обществе Сталин весьма популярен. Более того, опрос, проведенный «Левада-Центром» в апреле 2017 года, показал, что число россиян, считающих сталинские репрессии политическим преступлением, за пять лет снизилось с 51% до 39%, а четверть респондентов объясняют их «политической необходимостью». Когда же в июне прошлого года социологи «Левада-Центра» попросили россиян назвать самых выдающихся людей всех времен и народов, то Сталин оказался на первом месте (38%), опередив Путина и Пушкина (по 34%).

Для сравнения: когда в марте 2013 года НИСЭПИ в рамках национального опроса предложил белорусам список политических деятелей разных эпох и поинтересовался, кто «в наибольшей степени Вам симпатичен, соответствует Вашему идеалу политика», то в первой тройке оказались Лукашенко, Петр Машеров (партийный лидер БССР) и Путин. А вот Сталин — только на 12-м месте, после Вацлава Гавела, князя Витовта и Шарля де Голля…

(скарочана)

Александр Класковский
"Белапан"

ДЗЕЯЧ ПРВАСЛАЎЯ

ЭКС-КІРАЎНІК СПРАЎ БПЦ ПРАДАЕ КАТЭДЖ ЗА $850 ТЫСЯЧ

У продажы з’явіўся шыкоўны катэдж у пасёлку Юхнаўка пад Мінскам. На ўчастку плошчай у 61 сотку пакупніку прапануюць вялікі дом, з басейнам, футбольным полем, надзел пад пчалярства і невялікі «сямейны храм» у мансардзе. Просяць за ўсё $850 тысяч.

Як высветлілася, належыць уся гэтая прыгажосць сям’і кіраўніка спраў дэпартамента знешніх сувязяў Беларускага Экзархата Аляксандру Граматневу. «Катэдж для VIP, маляўнічае месца, басейн, мэбля», — апісвае лот прадавец.

Акрамя таго, у доме маецца памяшканне пад більярдную, спартзал, два каміны. Футбольнае міні-поле і пчальнік з вуллямі. Ну і невялічая царква. Катэдж быў пабудаваны ў 2013 годзе.

Надзел з домам афармлены на жонку, Алену Граматневу. Надзел з лясным масівам, які ідзе пад пчалярства, узяты ў пажыццёвую арэнду самім Граматневым.

Сам Аляксандр Граматнеў у размове з «Нашай Нівай» падкрэсліў: ён не святар і ніколі ім не быў. Апроч таго, у дэпартаменце па знешніх сувязях экзархата ён таксама не працуе, бо ўжо выйшаў на пенсію.

Але ж ці можна зарабіць на такі катэдж, працуючы на царкву?

«Гэта дом маёй маці, ён дастаўся як спадчына. Маці памерла, я яго прадаю. На пустым месцы паднялі вэрхал, — паведаміў „Нашай Ніве“ Граматнеў. — Тое, што там напісана пра 2013 год, — памылка. Дом 1992 года. Я з рыэлтарам ужо гаварыў, ён няправільную лічбу паставіў.

Што тычыцца цаны, то я разумею вашае пытанне. Але якая розніца, я ж мог напісаць і $2 мільёны, $3 мільёны».

У нешматлікіх ранейшых інтэрв’ю Граматнеў казаў, што раней займаўся бізнэсам. Гэта ён пацвердзіў. «А хто ў 1990-я не займаўся бізнэсам?!» — задаецца пытаннем суразмоўца. Праўда, падрабязнасці распавядаць не захацеў.

Але раней Граматнеў расказваў, што хацеў пабудаваць крэйсерную яхту і паехаць у падарожжа вакол свету. Яхту ці то будавалі, ці то збіраліся будаваць у Пецярбургу.

«Не. На жаль, яхту не пабудаваў. І вакол свету не паехаў — ездзіў толькі на байдарках па рэках», — сказаў Граматнеў.

Акрамя таго, па сеціве шырока разышоўся рапарт полацкага епіскапа Глеба патрыярху Алексію II, напісаны ў 1996 годзе. У рапарце епіскап піша наступнае: «Насельніца Свята-Еўфрасіннеўскага манастыра, скарбніца Антонія стала прывозіць розных камерсантаў... Адзін з такіх камерсантаў дырэктар фірмы „Гея“ Аляксандр Граматнеў... стаў прыязджаць ноччу ў манастыр, забіраць Антонію, і яна адсутнічала па некалькі дзён, вяртаючыся з паездак з масай наяўных грошай... Людзі Граматнева... сталі запрашаць сясцёр на цэлыя тыдні, а то і месяцы на масаж, гінекалагічнае абследаванне».

Суразмоўца пракаментаваў словы епіскапа коратка. «Калі чалавек вырашыў памыі выліць, то навошта мне адмываць ад іх? Вы ж разумееце, што гэта лухта», — сказаў Граматнеў.

Улад Швядовіч
"Наша Ніва"

Заснавальнік: Салодкі Сяргей Аляксандравіч
Рэдактар: Шчамлёў Аляксандр Міхайлавіч

Адрас рэдакцыі: 211262, Шумілінскі раён, п/а Амбросавічы.
Тэл. 3-73-74, маб. +375299870742.
Газета выдаецца з верасня 2000 г.

Падпісана да друку 28.02.2018 у 17.20
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры дапамозе аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.